

Sylabus na rok akademicki 2017/2018

Nazwa przedmiotu:	Praktyczne nauczanie kliniczne: Chirurgia (3)		Grupa szczegółowych efektów kształcenia											
			Kod grupy (E lub F): F	Nazwa grupy: kliniczne nauki zabiegowe										
Wydział	Lekarski													
Kierunek studiów	lekarski													
Specjalności	nie dotyczy													
Poziom studiów	X jednolite magisterskie													
Forma studiów	X stacjonarne X niestacjonarne													
Rok studiów:	VI					Semestr studiów:		X zimowy X letni						
Typ przedmiotu	X obowiązkowy													
Rodzaj przedmiotu	X kierunkowy													
Język wykładowy	X polski ☐ angielski ☐ inny													
* zaznaczyć odpowiednio, zamieniając ☐ na X														
Liczba godzin														
Forma kształcenia														
Jednostka realizująca przedmiot:	Wykłady (WY)	Seminaria (SE)	Ćwiczenia audytoryjne (CA)	Ćwiczenia kierunkowe - niekliniczne (CN)	Ćwiczenia kliniczne (CK)	Ćwiczenia laboratoryjne (CL)	Ćwiczenia w warunkach symulowanych (CS)	Ćwiczenia specjalistyczne - magisterskie (CM)	Zajęcia praktyczne przypadkowe (PP)	Lektoraty (LE)	Zajęcia wychowania fizycznego-obowiązkowe (WF)	Praktyki zawodowe (PZ)	Samokształcenie (Czas pracy własnej studenta)	E-learning (EL)
Semestr zimowy:														
II Katedra i Klinika Chirurgii Ogólnej i Chirurgii Onkologicznej			6		31									
I Klinika Chirurgii Ogólnej, Gastroenterologicznej i Endokrynologicznej			2,5		13,5									
Klinika Chirurgii Naczyniowej, Ogólnej i Transplantacyjnej			2,5		13,5									
Katedra i Klinika Chirurgii Przewodu Pokarmowego i Chirurgii Ogólnej			2,5		13,5									
Katedra i Klinika Chirurgii Małoinwazyjnej i Proktologicznej			2,5		2,5									
Semestr letni														
II Katedra i Klinika Chirurgii Ogólnej i Chirurgii Onkologicznej			2		4									
I Klinika Chirurgii Ogólnej, Gastroenterologicznej i Endokrynologicznej			2		4									
Klinika Chirurgii Naczyniowej, Ogólnej i Transplantacyjnej			2		4									
Katedra i Klinika Chirurgii Przewodu Pokarmowego i Chirurgii Ogólnej			2		4									
Katedra i Klinika Chirurgii Małoinwazyjnej i Proktologicznej			0		6									
Razem w roku:														
120			24		96									

Cele kształcenia: (max. 6 pozycji)

- C1 Zapoznanie studenta z zasadami rozpoznawania i leczenia ostrych i przewlekłych chorób wymagających interwencji chirurgicznej oraz kwalifikacji chorych do zabiegu operacyjnego w trybie planowym i ostrym
 C2 Zapoznanie studenta z zasadami właściwego prowadzenia dokumentacji lekarskiej na oddziale chirurgicznym
 C3 Zapoznanie studenta z zasadami bezpiecznego przygotowania chorego do zabiegu oraz opieki pooperacyjnej
 C4 Zapoznanie studenta z zasadami zachowania na sali operacyjnej

C5 Zapoznanie studenta z techniką podstawowych ambulatoryjnych zabiegów chirurgicznych
C6 Przypomnienie wiadomości z wcześniejszych lat kursu chirurgii pod kątem zastosowania w praktyce klinicznej

Macierz efektów kształcenia dla przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów kształcenia oraz formy realizacji zajęć:

Numer efektu kształcenia przedmiotowego	Numer efektu kształcenia kierunkowego	Student, który zaliczy przedmiot (wie/umie/potrafi) Proszę sformułować ok. min 5- max 7 efektów kształcenia - przykładowe czasowniki określające efekt kształcenia w zakresie umiejętności: stosuje, wykonuje, rozwiązuje	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia (formujące i podsumowujące)	Forma zajęć dydaktycznych ** wpisz symbol
W 01	F.W1	zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania oraz postępowania terapeutycznego w odniesieniu do najczęstszych chorób wymagających interwencji chirurgicznej	odpowiedź ustna, demonstracja	CK
W 02	F.W3	zna zasady kwalifikacji i wykonywania oraz najczęstsze powikłania podstawowych zabiegów operacyjnych i inwazyjnych procedur diagnostyczno-leczniczych	odpowiedź ustna, demonstracja	CK
W 03	F.W4	zna zasady bezpieczeństwa okołoperacyjnego, przygotowania pacjenta do operacji, wykonania znieczulenia ogólnego i miejscowego oraz kontrolowanej sedacji	odpowiedź ustna, demonstracja	CA, CK
W 04	F.W5	zna leczenie pooperacyjne z terapią przeciwbólową i monitorowaniem pooperacyjnym	odpowiedź ustna, demonstracja	CA, CK
U 01	F.U1	asystuje przy typowym zabiegu operacyjnym, przygotowuje pole operacyjne i znieczula miejscowo okolicę operowaną	demonstracja	CA, CK
U 02	F.U2	posługuje się podstawowymi narzędziami chirurgicznymi	demonstracja	CK
U 03	F.U3	stosuje się do zasad aseptyki i antyseptyki	demonstracja	CK
U 04	E.U36	potrafi postępować w przypadku urazów (założyć opatrunek lub unieruchomienie, zaopatrzyć i zszyć ranę)	demonstracja	CA, CK
U 05	F.U6	bada sutki, węzły chłonne, gruczoł tarczowy oraz jamę brzuszną w aspekcie ostrego brzucha, a także wykonuje badanie palcem przez odbył	demonstracja	CA, CK
U 06	F.U9	zaopatrjuje krwawienie zewnętrzne	demonstracja	CK

** WY - wykład; SE - seminarium; CA - ćwiczenia audytorjne; CN - ćwiczenia kierunkowe (niekliniczne); CK - ćwiczenia kliniczne; CL - ćwiczenia laboratoryjne; CM - ćwiczenia specjalistyczne (mgr); CS - ćwiczenia w warunkach symulowanych; LE - lektoraty; zajęcia praktyczne przy pacjencie - PP; WF - zajęcia wychowania fizycznego (obowiązkowe); PZ- praktyki zawodowe; SK - samokształcenie, EL- E-learning.

Proszę ocenić w skali 1-5 jak powyższe efekty lokują państwa zajęcia w działach: przekaz wiedzy, umiejętności czy kształtowanie postaw:

Wiedza: 3

Umiejętności: 5

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS):

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie itp.)	Obciążenie studenta (h)
1. Godziny kontaktowe:	120 (90 semestr zimowy, 30 semestr letni)
2. Czas pracy własnej studenta (samokształcenie):	96 (45 semestr zimowy, 51 semestr letni)
Sumaryczne obciążenie pracy studenta	216
Punkty ECTS za przedmiot	7,5 (5 semestr zimowy, 2,5 semestr letni)

Uwagi

Treść zajęć: (proszę wpisać hasłowo tematykę poszczególnych zajęć z podziałem na formę zajęć dydaktycznych, pamiętając, aby przekładała się ona na zamierzone efekty kształcenia)

Wykłady – nie dotyczy

Ćwiczenia audytoryjne

II Katedra i Klinika Chirurgii Ogólnej i Chirurgii Onkologicznej:

Semestr zimowy

1. Zasady zakładania i zmieniania opatrunków. Opieka nad raną urazową i pooperacyjną - prawidłową i powikłaną. Zasady drenażu ran.

2. Zabiegi przy łóżku chorego - zasady i technika wykonywania. Cewnikowanie pęcherza moczowego u kobiety i mężczyzny. Zakładanie sondy żołądkowej - cele i technika.

Semestr letni

3. Zasady opieki okołoperacyjnej. Zasady płynoterapii. Monitorowanie stanu chorego. Leczenie bólu. Zasady stosowania leków. Zapobieganie powikłaniom pooperacyjnym. Dieta w okresie pooperacyjnym.

Katedra i Klinika Chirurgii Przewodu Pokarmowego i Chirurgii Ogólnej:

Semestr zimowy

1. Przypomnienie zasad wywiadu i badania przedmiotowego z perspektywy chirurga. Elementy wywiadu istotne dla bezpieczeństwa chorego operowanego. Technika badania w typowych rodzajach chorób chirurgicznych, z uwzględnieniem pacjenta po operacji.

Semestr letni

2. Prowadzenie współczesnej dokumentacji lekarskiej na oddziale chirurgicznym. Klasyfikacja chorób, procedur i JGP w rozliczeniach z NFZ.

Katedra i Klinika Chirurgii Naczyniowej, Ogólnej i Transplantacyjnej:

Semestr zimowy

1. Technika wiązania węzłów w chirurgii - ręczna i z użyciem narzędzi.

Semestr letni

2. Technika zakładania szwów chirurgicznych, ich rodzaje i przeznaczenie. Rodzaje igieł i nici (szwów) chirurgicznych i ich przeznaczenie. Staplery i klipsy.

I Katedra i Klinika Chirurgii Ogólnej, Gastroenterologicznej i Endokrynologicznej:

Semestr zimowy

1. Małe zabiegi chirurgiczne - ambulatoryjne. Rodzaje najczęstszych zabiegów ambulatoryjnych. Zasady znieczulenia miejscowego.

Semestr letni

2. Przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego. Świadoma zgoda pacjenta i zgoda sądowa; udzielanie informacji o stanie zdrowia. Kwalifikacja przez chirurga i anestezjologa. Zmiana stosowania leków. Przygotowanie pacjenta do zabiegu na oddziale. Przygotowanie chirurga do zabiegu operacyjnego: zasady aseptyki, technika mycia rąk i ubierania się do operacji. Przygotowanie pola operacyjnego na sali operacyjnej.

Katedra i Klinika Chirurgii Małoinwazyjnej i Proktologicznej:

Semestr zimowy

1. Rodzaje i przeznaczenie narzędzi chirurgicznych - klasycznych i nowoczesnych.

Ćwiczenia

Tematy realizowane są w obu semestrach, w każdej klinice, w sposób ciągły - zależnie od bieżących przypadków i możliwości:

1. Udział w codziennej pracy na oddziale chirurgicznym
2. Udział w ostrych dyżurach chirurgicznych
3. Udział w pracy w Poradni Chirurgicznej z uwzględnieniem zabiegów ambulatoryjnych
4. Diagnostyka ostrych chorób jamy brzusznej, urazów i krwawień z przewodu pokarmowego
5. Udział w kwalifikacji chorych do planowych i ostrych zabiegów operacyjnych
6. Zbieranie wywiadu i badanie przedmiotowe chorych
7. Prowadzenie dokumentacji lekarskiej
8. Ćwiczenia w szyciu chirurgicznym
9. Asystowanie przy zmianie opatrunków
10. Asystowanie przy wykonywaniu zabiegów przy łóżku chorego
11. Asystowanie przy zabiegach operacyjnych z zakresu chirurgii ogólnej, onkologicznej, endokrynologicznej i naczyniowej
12. Asystowanie przy endoskopowych zabiegach diagnostycznych i terapeutycznych
13. Powtórzenie wiadomości z całości kursu chirurgii – przygotowanie do LEK

Seminaria – nie dotyczy

Literatura podstawowa: (wymienić wg istotności, nie więcej niż 3 pozycje, w tym literatura wymagana do LEK-u)

1. Garden O.J. (red.): Chirurgia. Podręcznik dla studentów. Seria Davidsona. Elsevier Urban & Partner 2009
2. Noszczyk W. (red.): Chirurgia. Repetytorium. Wyd. Lekarskie PZWL 2014
3. Kulig J. i Nowak W. (red.): Ostry brzuch. Wyd. Lekarskie PZWL 2007

Literatura uzupełniająca i inne pomoce: (nie więcej niż 3 pozycje)

1. Sweetland H., Conway K.: Crash Course - Chirurgia. Elsevier Urban & Partner 2005
2. Szmidt J. i Kuźdżał J. (red.): Podstawy chirurgii tom I i II. Wyd. Medycyna Praktyczna 2009

Wymagania dotyczące pomocy dydaktycznych: (np. laboratorium, rzutnik multimedialny, inne...)

Dostęp do sal chorych, bloku operacyjnego, gabinetu zabiegowego poradni, pracowni endoskopowej; narzędzia chirurgiczne do ćwiczeń (imadła, pęsety, nożyczki), szwy chirurgiczne; komputer i rzutnik multimedialny

Warunki wstępne: (minimalne warunki, jakie powinien student spełnić przed przystąpieniem do modułu/przedmiotu)

Zaliczenie wcześniejszych dwóch lat kursu chirurgii

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu: (określić formę i warunki zaliczenia zajęć wchodzących w zakres modułu/przedmiotu, zasady dopuszczenia do egzaminu końcowego teoretycznego i/lub praktycznego, jego formę oraz wymagania, jakie student powinien spełnić by go zdać, a także kryteria na poszczególne oceny)

Zaliczenie odbywa się na podstawie obecności i wykazania się na bieżąco nabytymi umiejętnościami oraz zdaniem testu.

1. Test po zakończeniu zajęć (przed dopuszczeniem do egzaminu).

Test zawiera tematy omawiane na zajęciach na 3 latach chirurgii.

Pytania do testu zaczerpnięte z tematów pytań i podręczników do LEK-u.

2. Egzamin. Przedmiot Chirurgia kończy się po 3 latach egzaminem w sesji letniej z całości materiału kursu chirurgii, u wyznaczonych egzaminatorów:

a) Egzamin praktyczny

Warunkiem zdania egzaminu praktycznego jest wykazanie się umiejętnością przeprowadzenia badania podmiotowego i przedmiotowego pacjenta, ustalenia rozpoznania, zaproponowania dodatkowych badań i planu leczenia.

b) Egzamin ustny

Ocena:	Kryteria oceny: (tylko dla przedmiotów/modułów kończących się egzaminem)
Bardzo dobra (5,0)	Student zna, rozumie i wyjaśnia w sposób wyczerpujący patomechanizmy, diagnostykę i leczenie wszystkich omawianych chorób, z uwzględnieniem wszystkich aspektów chirurgicznych. Przeprowadza wywiad i badanie przedmiotowe wskazanego pacjenta, dokumentując je na piśmie w sposób całkowicie prawidłowy, proponuje trafne rozpoznanie i badania potrzebne do jego ustalenia, przeprowadza diagnostykę różnicową, proponuje właściwy sposób leczenia chirurgicznego i omawia zasady zabiegu.
Ponad dobra (4,5)	Student zna, rozumie i wyjaśnia ponad 90% omawianych zagadnień teoretycznych. Przeprowadza wywiad i badanie przedmiotowe wskazanego pacjenta, dokumentując je na piśmie w sposób prawidłowy, proponuje możliwe rozpoznanie i badania potrzebne do jego ustalenia, proponuje właściwy sposób leczenia chirurgicznego i podaje, na czym on polega.
Dobra (4,0)	Student zna, rozumie i wyjaśnia ponad 75% omawianych zagadnień teoretycznych. Przeprowadza wywiad i badanie przedmiotowe wskazanego pacjenta, dokumentując je na piśmie w sposób prawidłowy, proponuje możliwe rozpoznanie i badania potrzebne do jego ustalenia, proponuje właściwy sposób leczenia chirurgicznego.
Dość dobra (3,5)	Student zna, rozumie i wyjaśnia ponad 60% omawianych zagadnień teoretycznych. Przeprowadza wywiad i badanie przedmiotowe wskazanego pacjenta, dokumentując je na piśmie w sposób poprawny, proponuje możliwe rozpoznanie i badania potrzebne do jego ustalenia, proponuje sposób leczenia chirurgicznego nie odbiegający istotnie od przyjętych zasad.
Dostateczna (3,0)	Student zna, rozumie i wyjaśnia ponad 50% omawianych zagadnień teoretycznych. Przeprowadza wywiad i badanie przedmiotowe wskazanego pacjenta, dokumentując je na piśmie w sposób zadowalający, proponuje możliwe rozpoznanie, proponuje sposób leczenia chirurgicznego nie odbiegający istotnie od przyjętych zasad.

Nawa jednostki prowadzącej przedmiot:	II Katedra i Klinika Chirurgii Ogólnej i Chirurgii Onkologicznej
Adres jednostki	ul. Borowska 213, Wrocław (USK)
Nr telefonu	71 7343500
E-mail	renata.mroz@umed.wroc.pl

Osoba odpowiedzialna za przedmiot:	prof. dr hab. Wojciech Kielan
Nr telefonu	71 7343500
E-mail	renata.mroz@umed.wroc.pl

Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia:	stopień/tytuł naukowy lub zawodowy	dziedzina naukowa	Wykonywany zawód	Forma prowadzenia zajęć
II Katedra i Klinika Chirurgii Ogólnej i Chirurgii Onkologicznej:				
Wojciech Kielan	prof. dr hab.	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, SE
Zygmunt Grzebieniak	prof. dr hab.	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, SE
Anil Agrawal	dr hab., prof. nadzw.	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, SE
Grzegorz Marek	dr	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, SE
Julia Rudno-Rudzińska	dr	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, SE
Adam Skalski	dr	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, SE
Jan Kazanowski	dr	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, SE
Robert Tarnawa	dr	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, SE
Aleksander Stal	lek.	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, SE
Przemysław Dzierżek	lek., doktorant	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, SE
Ewelina Frejlich	lek., doktorant	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, SE
Wojciech Hap	lek., doktorant	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, SE
Krzysztof Kotulski	lek., doktorant	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, SE
I Katedra i Klinika Chirurgii Ogólnej, Gastroenterologicznej i Endokrynologicznej:				
Paweł Domosławski	dr hab.	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, SE
Krzysztof Sutkowski	dr	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, SE
Krzysztof Kaliszewski	dr	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, SE
Piotr Czopnik	dr	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, SE
Zdzisław Forkasiewicz	dr	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, SE
Romualda Wojczys	dr	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, SE
Beata Wojtczak	dr	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, SE
Bartłomiej Knychalski	dr	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, SE
Dorota Pawełka	dr	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, SE
Michał Aporowicz	lek.	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, SE
Michał Zrąbkowski	lek., doktorant	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, SE
Katedra i Klinika Chirurgii Przewodu Pokarmowego i Chirurgii Ogólnej:				
Krzysztof Grabowski	prof. dr hab.	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, CA
Maria Strutyńska-Karpińska	prof. dr hab.	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, CA

Jerzy Błaszczuk	dr hab.	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, CA
Krystyna Markocka-Mączka	dr hab.	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, CA
Piotr Szelachowski	dr	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, CA
Renata Taboła	dr	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, CA
Mirosław Nienartowicz	dr	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, CA
Leszek Czapla	dr	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, CA
Bartłomiej Czapla	lek.	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, CA
Katedra i Klinika Chirurgii Naczyniowej, Ogólnej i Transplantacyjnej:				
Piotr Szyber	prof. dr hab.	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, SE
Andrzej Dorobisz	prof. dr hab.	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, SE
Jan Skóra	prof. dr hab.	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, SE
Artur Pupka	prof. dr hab.	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, SE
Grzegorz Kałuża	dr	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, SE
Krzysztof Korta	dr	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, SE
Stanisław Pawłowski	dr	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, SE
Przemysław Szyber	dr	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, SE
Tomasz Dawiskiba	dr	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, SE
Paweł Chudoba	dr	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, SE
Diana Kupczyńska	lek.	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, SE
Agnieszka Lepiesza	lek.	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, SE
Aleksandra Milnerowicz	lek.	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, SE
Katedra i Klinika Chirurgii Małoinwazyjnej i Proktologicznej:				
Jerzy Rudnicki	prof. dr hab.	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, SE
Witold Jakubaszko	dr	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, SE
Jerzy Medyński	dr	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, SE
Jarosław Wierzbicki	dr	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, SE
Maciej Sroczyński	lek.	chirurgia	lekarz; n.d.	CK, SE

Data opracowania sylabusu

25.04.2017 r.

Podpis Dziekana właściwego wydziału

Sylabus opracował(a)

prof. dr hab. Wojciech Kielan, dr n. med. Adam Skalski

Podpis Kierownika jednostki prowadzącej zajęcia

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
II KATEDRA I KLINIKA
CHIRURGII OGÓLNEJ
I CHIRURGII ONKOLOGICZNEJ
Kierownik

prof. dr hab. Wojciech Kielan

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
II KATEDRA I KLINIKA
CHIRURGII OGÓLNEJ
I CHIRURGII ONKOLOGICZNEJ
adiunkt dydaktyczny

dr Adam Skalski